

Kriterium 8: Der skal være en klar og gennemsigtig organisatorisk ansvarsfordeling mellem kommune og forbrændingsanlægget, der understøtter, at anlægget drives ud fra et armslængdeprincip, så ansvar for daglig drift er placeret hos bestyrelse og direktion i anlægget. Ligeledes skal der være klar og gennemsigtig adskillelse af kommunens og anlæggets økonomi. Derfor skal forbrændingsanlæg udskilles fra den kommunale forvaltning.

Myndighed: Kammeradvokaten

Godkendelse af KL's plan iht. kriteriet	Kan godkendes	Kan godkendes under visse forudsætninger	Kan ikke umiddelbart godkendes	Kan ikke godkendes
	X			

Uddybning af vurdering:

Affaldshåndtering er en kommunal opgave, jf. miljøbeskyttelseslovens § 45, stk. 1, men med undtagelse af BOFA, som KL foreslår lukket, er alle kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg allerede udskilt fra den kommunale forvaltning i § 60-fællesskaber eller aktieselskaber. Kriteriet om udskillelse vil dermed med nedlukningen af BOFA være opfyldt. KL vurderer, at affaldsforbrændingsanlæggene (udover BOFA) allerede i dag lever op til kravene til organisatorisk og økonomisk adskillelse, herunder både i gældende ret og i den politiske aftale af 16. juni 2020 om en klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi. I lyset af den allerede skete udskillelse og den planlagte lukning af BOFA, er vi enige med KL i, at KL's plan opfylder kriteriet om organisatorisk og økonomisk adskillelse. Det bemærkes om BOFA, som ikke kan anses for organisatorisk adskilt fra kommunen, at der dog i kraft af gældende miljøbeskyttelses- og kommunalretlige rammer i vidt omfang allerede er tale om økonomisk adskillelse fra kommunen. Bortset fra lukningen af BOFA påvirker KL's plan ikke den nugældende grad af organisatorisk og økonomisk adskillelse.

Overholdelse af de – i vidt omfang vejledende – anbefalinger, herunder hovedregler og udgangspunkter, i Statens ejerskabspolitik er ikke et af de konkrete kriterier, som KL's plan skal vurderes på, men efterlevelse af anbefalingerne vil kunne understøtte en højere grad af organisatorisk og økonomisk adskillelse, end hvad der følger af lovens mindstekrav. Statens ejerskabspolitik er således ikke nødvendigvis et spørgsmål om enten-eller, som lovkrav ofte er, men snarere i hvor høj grad. KL vurderer, at anbefalingerne allerede efterleves, forudsat en afvigende fortolkning af tre anbefalinger kan accepteres. De pågældende anbefalinger omhandler bestyrelsens størrelse og bestyrelsesmedlemmernes henholdsvis bestyrelsesformandens uafhængighed. Det er en politisk eller administrativ vurdering, som må foretages ved en eventuel implementering af KL's plan, i hvor høj grad anbefalingerne skal efterleves, før der er nået et acceptabelt niveau.

Det havde været hensigtsmæssigt, hvis KL havde begrundet sin fortolkning af de tre anbefalinger, når tolkningen indebærer afvigelser fra de anbefalede hovedregler og udgangspunkter.

Opsummering:

- Alle kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg vil være udskilt fra den kommunale forvaltning, når BOFA som foreslået af KL nedlukkes, og kriteriet om udskillelse vil derved være opfyldt.

- KL vurderer, at alle affaldsforbrændingsanlæg udover BOFA allerede i dag opfylder kravene til organisatorisk og økonomisk adskillelse, herunder både i gældende ret og i den politiske aftale af 16. juni 2020 om en klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi. Eftersom der ikke er særskilte holdepunkter for at anfægte vurderingen, opfylder KL's plan kriteriet om organisatorisk og økonomisk adskillelse.
- KL vurderer, at anbefalingerne i Statens ejerskabspolitik allerede er opfyldt, hvis KL's afvigende fortolkning af tre anbefalinger om hovedregler eller udgangspunkter for bestyrelsens sammensætning og uafhængighed kan accepteres. KL burde have begrundet afvigelserne. Det vil være en politisk eller administrativ vurdering i en eventuel implementeringsfase, i hvor høj grad Statens ejerskabspolitik skal efterleves, før der er nået et acceptabelt niveau.

Myndighedens indikatorer:

- Om KL's plan indebærer udskillelse af de kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg fra den kommunale forvaltning.
- Om KL's plan medfører en klar og gennemsigtig organisatorisk og økonomisk adskillelse mellem kommune og affaldsforbrændingsanlæg, der lever op til kravene både i gældende ret og i den politiske aftale af 16. juni 2020 om en klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi.
- Hvordan KL i sin plan forholder sig anbefalingerne i Statens ejerskabspolitik som et redskab til at sikre en højere grad af organisatorisk og økonomisk adskillelse, end hvad der følger af lovgivningens mindstekrav.

KL's indikatorer:

Af KL's plan følger:

"Der skal være en klar og gennemsigtig organisatorisk ansvarsfordeling mellem kommune og forbrændingsanlægget, der understøtter, at anlægget drives ud fra et armslængdeprincip, så ansvar for daglig drift er placeret hos bestyrelse og direktion i anlægget. Ligeledes skal der være klar og gennemsigtig adskillelse af kommunens og anlæggets økonomi. Derfor skal forbrændingsanlæg udskilles fra den kommunale forvaltning. Derudover indføres selskabsskat. Aftalepartierne er desuden enige om, at affaldssektoren fremover skal leve op til anbefalingerne i Statens ejerskabspolitik."

Evt. dialog og videndeling med KL:

Der har ikke været dialog/videndeling med KL.

Myndighedens dybdegående baggrundsnotat (ingen max-grænse for længde – kan evt. vedlægges skemaet som bilag):

Der henvises til Kammeradvokatens juridiske vurdering af KL's plan for at tilpasse kapacitet for affaldsenergi frem mod 2030 af 11. februar 2021.